



Aan de leden van de gemeenteraad
Vijfheerenlanden

Ons kenmerk : 1389785

Datum : 7 januari 2025

Onderwerp : 34. Brief met beantwoording
schriftelijke vragen CU inzake
huisvesting statushouders
Portefeuillehouder:
Shalandra Hitipeuw.

Beste leden van de raad,

Onderstaand vindt u de vragen die op 13 december jl. zijn gesteld door de ChristenUnie inzake huisvesting statushouders, en het antwoord van het college van burgemeester en wethouders.

In de RIB van 19 juni en 12 november heeft u ons geïnformeerd over de stand van zaken rondom de huisvesting van statushouders. U heeft aangegeven dat dit niet makkelijk gaat, zoals huisvesting voor vele andere doelgroepen ook niet makkelijk gaat, maar dat we als gemeente op de goede weg zijn qua taakstelling. Als ChristenUnie Vijfheerenlanden weten we dat zowel het college als ook de raad het belangrijk vindt dat we als gemeente Vijfheerenlanden een actieve bijdrage leveren aan al onze inwoners. Om alle inwoners een kans op een veilige toekomst te geven en te bouwen aan een duurzame en humane manier van leven. We zijn dankbaar voor die breed gedragen grondhouding en zijn blij om te lezen dat het vinden van werk voor zowel vluchtelingen als statushouders (nu weer) goed loopt.

Afgelopen weken ben ik echter door verschillende statushouders uit onze gemeente benaderd die aangeven de hoop op te geven om te kunnen bouwen aan hun toekomst. Dit terwijl ze met veel energie en hoop zijn gestart in onze gemeente. Zij voelen zich absoluut niet gehoord en hebben het idee dat zij, zoals u hieronder kunt lezen, anders dan andere statushouders behandeld worden. Wij zijn van deze signalen geschrokken en vragen ons af of u deze signalen herkent. Daarnaast willen wij graag van het college weten wat u aan hun situatie gaat doen.

Hieronder vindt u de signalen puntsgewijs, afgesloten met een vraag aan het college.

- 1. Ik heb begrepen dat er in Vianen 6 statushouders zijn die wachten op een onderkomen in Vijfheerenlanden. Minimaal 2 van deze statushouders wachten al langer dan een jaar na het verkrijgen van de status. Zij merken op dat vrijwel alle andere statushouders die ook in Lexmond met hen zijn gestart – en die in een andere gemeente zoals Utrecht en Maarssen zijn toegewezen - over het algemeen na 4 tot 8 maand na de verblijfsvergunning wél een onderkomen hebben toegewezen gekregen.**

A. Klopt het dat er 6 statushouders uit Vianen toewijzing gemeente Vijfheerenlanden hebben?

Het klopt dat er 6 statushouders uit de opvanglocatie in Vianen gekoppeld zijn aan Vijfheerenlanden. Hierbij merken wij op dat de statushouder uit de opvanglocatie Vianen die het langst wacht op huisvesting in Vijfheerenlanden, per 24 maart 2024 officieel aan onze gemeente gekoppeld is. Wij begrijpen dat de lange wachttijd geen wenselijke situatie is en spannen ons samen met de corporaties maximaal in om als gemeente onze totale wettelijke taakstelling in te vullen. Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor álle statushouders die gekoppeld zijn aan Vijfheerenlanden.

B. Waarom duurt het in onze gemeente zoveel langer om een onderkomen te krijgen dan mensen die een andere gemeente hebben toegewezen gekregen?

De huidige landelijke woningvoorraad is onvoldoende om alle verschillende doelgroepen die wachten op een geschikte woning te kunnen huisvesten. Hierbij willen wij verwijzen naar onderstaand recent verschenen artikel: [Gezocht, binnen zes maanden als het kan: onderdak voor bijna 30.000 statushouders | Binnenland | AD.nl](#)
Ook onze gemeente Vijfheerenlanden heeft helaas met dit probleem te maken.

2. De statushouders die ik heb gesproken en wachten op een onderkomen in Vijfheerenlanden geven aan dat ze van onze gemeente geen brief of iets dergelijks gekregen waarin zij worden welkom geheten als inwoner. Zij voelen zich daardoor niet gezien door de gemeente.

A. Klopt het dat deze mensen geen brief hebben gekregen?

Het is niet gebruikelijk dat statushouders een brief ontvangen wanneer zij gekoppeld worden aan de gemeente. Reden hiertoe is dat de koppeling namelijk nog kan wijzigen door het COA. Zodra een statushouder huisvesting toegewezen krijgt, is onze procedure als volgt opgebouwd:

- Bij toewijzing van huisvesting wordt de statushouder gekoppeld aan een vrijwilliger van VluchtelingenWerk.
- De statushouder ontvangt de eerste drie maanden coaching vestiging.
- Vervolgens ontvangt de statushouder twaalf maanden maatschappelijke begeleiding.

Avres is verantwoordelijk voor het starten van het proces rondom inburgering.

B. Heeft u goed in beeld welke mensen met een verblijfsvergunning in Vianen gemeente Vijfheerenlanden hebben toegewezen?

Ja, dit is bekend. Dit is te zien in het TVS (taakstellingvolgsysteem) van het



COA en dit wordt dagelijks gemonitord door de verantwoordelijk ambtenaar.

- 3. In de RIB van 19 juni staat dat zowel vanuit de gemeente als ook vanuit COA een relatiemanager is aangesteld die de schakel zou zijn tussen COA, gemeente en inwoner. Statushouders in Vianen die gekoppeld zijn aan onze gemeente geven aan niet te weten bij wie ze terecht kunnen met hun vragen en ze geven aan geen naam of gegevens van een contactpersoon van zowel COA als gemeente te hebben ontvangen. Zij geven aan dat andere statushouders (in andere gemeenten) dit wel ontvangen.**

- A. Hoe kan het dat statushouders niet weten bij wie van de gemeente ze terecht kunnen?**

De afspraak met het COA is dat contact en/of vragen via de regievoerder van het COA verloopt. Indien er vragen voor de gemeente zijn horen wij dit via de regievoerder of de locatiemanager van de opvanglocatie in Vianen. Er is geregeld contact tussen gemeente, locatiemanager en de regievoerder van het COA.

- B. Heeft de relatiemanager contact met deze statushouders?**

Zie antwoord op vraag 3a.

- 4. In de afgelopen twee raadsinformatiebrieven staat dat het college integratie en inburgering hoog op de agenda heeft. De Nederlandse taal leren en de inburgeringscursus kunnen volgen, zijn essentiële onderdelen. De inburgeringscursus en de (formele) taalcursussen zijn echter 10 maanden na ontvangst van de verblijfsvergunning nog niet gestart voor deze statushouders in onze gemeente.**

Hoe kan het dat deze onderdelen nog niet zijn gestart voor hen en kan het college zich hier voor inzetten om recht te doen aan het bevorderen van integratie en inburgering.

Het COA verzorgt de voor-inburgering voor statushouders in een opvanglocatie. In het afgelopen jaar zijn er wachtlijsten ontstaan bij de vorige taalaanbieder voor de B1-route en de Zelfredzaamheidsroute. Onlangs is er een nieuwe taalaanbieder gecontracteerd voor deze twee inburgeringsroutes. De nieuwe taalaanbieder doet haar best om de wachttijd terug te brengen en zoveel mogelijk mensen te laten starten met de inburgering. Daarnaast is met de betrokken partijen afgesproken dat statushouders op de wachtlijst mét eigen huisvesting in één van de drie gemeenten (Gorinchem, Molenlanden en Vijfheerenlanden) voorrang krijgen op het starten van de inburgering t.o.v. statushouders die nog in een opvanglocatie verblijven.

Voor extra informatie over het voorafgaande proces verwijzen wij naar de raadsinformatiebrieven van 21 november 2023 met als onderwerp 'Evaluatie Wet inburgering'. Daarnaast is dit in de jaarrekening van 2024 benoemd, gekoppeld aan het bestuurlijke resultaat 'de evaluatie van de Wet inburgering'.

- 5. Er zijn statushouders die graag willen (verder) studeren (op eigen kosten). Zolang zij geen huisadres hebben, geven ze aan niet te kunnen**



starten aan de studie. Op de Biezenweg is ook geen gelegenheid waar zij zich rustig kunnen terugtrekken om te studeren. Ze slapen met drie anderen (vreemden) op een kleine kamer in stapelbedden en moeten zich constant aan een kleine 100 andere mensen aanpassen. Meerdere voorzieningen zijn regelmatig langdurig stuk (watervoorziening, keuken, wasmachines) en vies (zoals de douches en toiletten). Ook na herhaaldelijk aangeven.

Wat vindt het college hier van en wat gaat zij hier aan doen?

De bewoners van de opvanglocatie zijn medeverantwoordelijk voor de hygiëne in het gebouw, het COA is eindverantwoordelijke op facilitair gebied. Het college onderschrijft de wens voor een studieruimte en zal met het COA hierover in gesprek gaan over de eventuele mogelijkheden. Daarnaast zullen we het signaal over de voorzieningen bespreken met het COA.

- 6. Meerdere statushouders geven aan dat zij 32-35 uur werken in de week. Omdat zij werken, moeten zij 530 EUR per maand bijdragen aan kosten richting COA en worden reiskosten naar bijvoorbeeld taallessen in Gorinchem niet vergoed. Zij geven aan dat ze andere statushouders spreken (uit andere gemeenten) die geen eigen bijdrage hoeven te leveren of zelfs een bijdrage ontvangen van de gemeente.**

- A. Kan het college aangeven of een financiële bijdrage in deze mate kan verschillen per gemeente en zo ja, met welke argumentatie?**

De eigen bijdrage van € 530 betreft een wettelijk vastgestelde landelijke regeling (de REBA: Regeling Eigen Bijdrage Asielzoekers).

Elke gemeente is echter vrij om eigen invulling te geven aan reiskostenvergoedingen. Zie hiervoor het antwoord op vraag 6b.

- B. Wat vindt het college van de grote mate van dit verschil en waarom kiest het college er voor om de bijdrage wel te innen?**

De algemene regel is, wanneer iemand een verblijfsvergunning heeft en volgens DUO inburgeringsplichtig is, dat Avres verantwoordelijk is voor de reiskostenvergoeding.

Indien een statushouder nog in de opvanglocatie verblijft en indien hij/zij op eigen initiatief een inburgeringstraject start, dient de statushouder zich te wenden tot het COA voor eventuele mogelijkheden tot reiskostenvergoeding.

- 7. De statushouders geven aan dat ze weten dat het een lastige tijd is voor veel inwoners en specifieke doelgroepen om huisvesting te vinden. Zij merken echter dat statushouders uit Vianen die in andere gemeenten worden gehuisvest veel sneller een onderkomen krijgen. Het hoeft voor hen absoluut geen groot onderkomen te zijn. In de media lezen we dat voor het eind van dit jaar nog 31 statushouders in onze gemeente moeten worden gehuisvest. De 6 statushouders uit Vianen willen graag weten of zij onder deze 31 mensen worden gerekend.**

Kan het college hier duidelijkheid in geven en aangeven of zij als eerste geholpen worden?



De 6 statushouders uit de opvanglocatie in Vianen vallen hier ook onder. Bij een aanbod van huisvesting wordt er in eerste instantie gekeken naar welke statushouder het langst op de wachtlijst staat en of deze vervolgens matcht bij het concrete woningaanbod.

- 8. De mensen die wij hebben gesproken, willen graag integreren en vinden Vijfheerenlanden een prachtige gemeente. Ze werken in en rond onze gemeente en willen heel graag hun energie inzetten in onze gemeentelijke samenleving. Door bovenstaande zien zij echter op dit moment geen toekomstperspectief voor zich in onze gemeente en zijn ze vrijwel alle positieve energie verloren. Ze ervaren veel stress en mentale ongezondheid. Ook daar krijgen zij geen ondersteuning bij. Ze voelen zich verloren.**

Erkent het college bovenstaande signalen en wat gaat het college hier mee doen?

De signalen worden erkend en sluiten aan ook op het landelijke beeld. De gemeente initieert met regelmaat gesprekken met de samenwerkingspartners waarbij bovenstaande aan de orde is. De gemeente blijft zich inzetten voor de integratie en huisvesting maar ondervindt hier helaas ook de landelijke beperkingen van de krapte op de woningmarkt. Vanuit het COA wordt (geestelijke) gezondheidszorg aangeboden aan asielzoekers en statushouders, vanzelfsprekend dienen de bewoners hiervoor wel zelf open te staan.

Tot slot wil het college benoemen dat gemeente Vijfheerenlanden een gemeente wil zijn waar inwoners veilig en plezierig kunnen wonen, werken en verblijven. Vijfheerenlanden voelt de maatschappelijke plicht een veilige haven te bieden aan hen die dat nodig hebben. Dit doen we door het bieden van een thuis aan Oekraïense ontheemden, asielzoekers en statushouders.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vijfheerenlanden,

de secretaris,

Signed By: j.de.jonge@vijfheerenlanden.nl
07/01/2025 08:58:52 CET
ID: b98d34a0-80ce-4d85-8641-bcc83f362a58
Auth: Consent



W.J. (Judith) de Jonge

de burgemeester,

Signed By: s.frohlich@vijfheerenlanden.nl
10/01/2025 11:54:17 CET
ID: b98d34a0-80ce-4d85-8641-bcc83f362a58
Auth: Consent



S. (Sjors) Fröhlich

